

44—45—46 Millioner og i det sidste Aar 42,7 Millioner. Derimod har 6 pCts. Renten i faste Ejendomme for Laan været i Stigning i de senere Aar. Den var nede paa godt 2 Millioner i 1889 men har i de sidste to Aar været oppe paa omkring 6 Millioner, der altsaa er det aarlige Laan til 6 pCt. mod Prioritet i faste Ejendomme. Det er ganske interessant at se. Jeg tvivler ikke paa, at denne Lov, hvis den føres igennem vil føre til en lignende Bevægelse, som vi havde efter Statsgældens Konvertering i 1886. Jeg haaber, at det maa føre til, at Kreditorerne komme til at konvertere deres Gæld, og senere Sparekassens renten og Renten af Privatkapitaler ligeledes falder $\frac{1}{2}$ pCt., og det vil bethyde noget ganske andet end de Besparelser, her ellers tales om. Man skal selvfølgelig tage Besparelserne med, det er klart; hvor vi kunne spare paa Statsudgifter, paa Kommuneudgifter, skulle og maa vi gøre det, men det bethyder ikke nær saa meget som, hvis vi kunde faa Renten $\frac{1}{2}$ pCt. ned. Man er vel ikke i Stand til bestemt at paavise, hvor stor Gælden er her i Danmark; det er ikke bestemt opgivet, men man kan følge Bevægelsen, hvorledes de indtegnede som de udslettede Prioritets-hæftelser vise en stadig stigende Forøgelse af Prioriteterne. Man mener, at den samlede Gæld skal være omkring 1800 Millioner eller et Par tusind Millioner Kr. Hvis altsaa Renten falder med $\frac{1}{2}$ pCt., vilde det bethyde en aarlig Besparelse af 9—10 Mill. Kr. i Rente for Debitorerne. Det bethyder noget mere, end naar vi forhandle om f. Eks. af Finansaarets Overskud paa et Par eller $2\frac{1}{2}$ Mill. Kr. eller lignende at fordele noget deraf til Hartkornsejerne, saaledes at vi, som f. Eks. i Fjor, bespare 1 Krone pr. Td. Hartkorn. Det bethyder, som sagt, ikke stort, men en Rentenedsættelse paa $\frac{1}{2}$ pCt. vil være en aarlig Besparelse paa 9—10 Millioner for Debitorerne her i Landet. Man kan indvende, at en saadan Nedsættelse af Renten har sine Skjggesider. Der bliver mere Kapital ledig, der kaster sig ind i Spekulationer, hvorved Folk tabe deres Penge. Det er ganske rigtigt, at det bliver en Følge af Rentenedsættelsen, at mange Folk ikke ville nøjes med $3\frac{1}{2}$ eller 3 pCt., hvor de tidligere have faaet 4, men sige som saa: Vi tage imod Kapitalopkastelsen og sætte vore Penge i et eller andet industrielt Foretagende eller lignende. Man kan ogsaa indvende, med Hensyn til Legatkapitaler, at naar Renten synker $\frac{1}{2}$ pCt., kunne Folk der nyde Legater, daarlige kaale en saadan Nedsættelse. Jeg skal indbrømme, at det er ogsaa en Skjggeside, men det bethyder ikke stort mod

det Samsundsgode, det er, at man kan faa en lavere Rente end den nuværende.

Hvad selve Lovforslaget angaar, lyder jo § 1 paa Optagelse af et Laan paa 25 Mill. Kr. og til en Kurs ikke under 93, og der staar endvidere, at de Obligationer, der udstedes, skulle lyde paa 500 Kr. eller 700 Frcs. Men nu er der et Punkt, jeg ikke er ganske sikker paa. Naar man tager den Kurs, som er den almindelige, altsaa Kursen 72 Frcs., vil jo 700 Frcs. blive 504 Kr.; men naar nu Obligationen lyder paa 700 Frcs. eller 500 Kr., og vedkommende f. Eks. holder sig til det sidste Tal, 500, vil Kursen derved faktisk ikke blive 93, men kun blive $92\frac{1}{8}$, thi saa bliver det 200,000 Kr. mindre. Derom vil jeg spørge den ærede Finansminister. (Udbrydelse af Finansministeren [Lüttichau]). Derom vil vel altsaa den ærede Minister udtale sig. Jeg kommer saa til, at der skal betales $\frac{1}{4}$ pCt. i Provision. I Motiverne til § 4 er det nævnt, hvad der skal erlægges een Gang for alle, og det er $1\frac{1}{2}$ pro mille i Obligationstempel, Forsendelsesomkostninger, og saa tilføjes: „samt at der for Rentebetalingen i Udlandet maa godtgøres $\frac{1}{4}$ pCt. i Provision.“ Det kunde næsten tyde paa, at det er $\frac{1}{4}$ pCt. een Gang for alle, men Meningen er vel, at det er $\frac{1}{4}$ pCt. af det Beløb, der aarlig betales i Renter i Paris. (Finansministeren: Saa!). Men saa forekommer det mig, at denne Provision er noget høj, thi ved at se efter har jeg fundet, at andre Lande ved Optagelse af Laan som Regel ikke have givet over $\frac{1}{8}$ pCt. Provision; det har jeg i alt Fald set i nogle Tilfælde. Det skal jeg nu ikke opholde mig ved. Hvad Kursen angaar, kan der jo ikke siges andet, end at den er god, naar man ser hen til, at for det svenske Laan, der blev optaget i Maj 1894, var Kursen 88, og at vi saa 93. Det har jo ogsaa vist sig, at siden der blot har været Tale om Optagelsen af dette Statslaan, have $3\frac{1}{2}$ pCts. Obligationerne paa Børsen hævet sig flere pCt., $\frac{1}{4}$ pCt. omtrent hver Dag i den sidste Uge. Jeg vilde ønske, at det vilde blive ved, thi saa vil Kreditorerne snart en gunstig Bøjslighed til at konvertere deres 4 pCts. Obligationer. Naar det nu opgives, hvad Laanet skal bruges til, saa ser man, at det er til at konvertere de to engelske Laan og til Statskassens Udgifter til Jærnbaneanlæg, men saa opgøres det i Motiverne, at der bliver 7 Millioner til Rest. Jeg vil derfor spørge, om man ikke kunde faa godt af disse 7 Millioner eller f. Eks. af de 5 Millioner deraf ad andre Veje end til Statens eget Forbrug. Jeg har tænkt mig, at man maatte burde gaa til